

1. IDENTYFIKACJA PRODUKTU IDENTYFIKACJA DYSTRYBUTORA

1.1. Identyfikacja produktu:

Grupa Produktowa nr 3

Sopro Saphir® 5 - Fuga perłowa, wszystkie kolory
Sopro Saphir® 15 - Fuga perłowa, wszystkie kolory z wyjątkiem antracytu
Sopro Saphir® F - Fuga perłowa szybkowiążąca - wszystkie kolory z wyjątkiem antracytu, czarnego i brązu bali
Sopro Saphir® M - Fuga perłowa do kamieni naturalnych, wszystkie kolory z wyjątkiem antracytu i czarnego
Sopro Brilliant® - Fuga perłowa, wszystkie kolory z wyjątkiem antracytu i czarnego
Sopro FL Flex - Fuga szeroka elastyczna, wszystkie kolory
Sopro FL-S FlexFuge S - Wszystkie kolory
SoproDur HF 8 - Fuga wąska 2-8 mm - wysokowytrzymała, wszystkie kolory
SoproDur HF 30 - Fuga szeroka 3-30 mm - wysokowytrzymała, wszystkie kolory
Sopro PFM - Zaprawa do fugowania kostki brukowej, wszystkie kolory
Sopro FBK 372 - Standardowa zaprawa klejowa
Sopro FBK extra - Zaprawa klejowa wzmocniona
Sopro No.1 400 - Wysoko elastyczna zaprawa klejowa
Sopro VF 411 - Elastyczna zaprawa klejowa do podłóg z kamienia naturalnego
Sopro VF 413 - Elastyczna zaprawa klejowa do podłóg
Sopro TR 414 - Zaprawa klejowa elastyczna z traselem
Sopro DS 422 - Zaprawa uszczelniająca
Sopro DSF 423 - Zaprawa uszczelniająca elastyczna dwuskładnikowa – składnik A
Sopro TR 425 - Zaprawa klejowa z traselem
Sopro FKM XL 444 – Wysoko elastyczna, super lekka zaprawa klejowa
Sopro FF 450 - Elastyczna zaprawa klejowa
Sopro RS 462 - Szpachla do napraw
Sopro BS 467 - Szpachla do betonu
Sopro MEG 665 megaFlex S2 składnik A – Superelastyczna zaprawa klejowa składnik A
Sopro MG-Flex MicroGum S2 669 - Wysoko elastyczna jednoskładnikowa zaprawa klejowa
Sopro HSF 748 - Podkład przyczepny elastyczny z traselem
Sopro Rapidur B5 767 - Środek szybkowiążący do jastrychów
Sopro Repadur KS 850 - Zaprawa cementowa antykorozyjna
Sopro Repadur MH 851 - Zaprawa kontaktowa
Sopro Repadur 50 852 - Zaprawa do uzupełniania ubytków betonu
Sopro Repadur 5 853 - Szpachla cementowa drobnoziarnista
Soprodur® 900 - Zaprawa do iniekcji
Sopro's No.1 996 - Wysokoelastyczna zaprawa klejowa biała
Sopro AMT 468 - Szpachla wyrównawcza z traselem
Sopro FF 455 - Elastyczna zaprawa klejowa biała
Sopro FF 457 - Elastyczna zaprawa klejowa z traselem
Sopro BLS 689 – Zaprawa wypełniająca
Sopro EKO 269 – Elastyczny klej obiektowy

1.2. Zastosowanie produktu:

Zaprawa cementowa (patrz opis na opakowaniu)

1.3. Dystrybutor:

Telefon alarmowy (w godz.: 8.00-16.00):
E-mail:

Sopro Polska Sp. z o.o., ul. Poleczki 23 F, 02-822 Warszawa
tel. +48 (0) 22 335 23 00, fax: +48 (0) 22 335 23 09
(22) 335 23 00
kch@sopro.pl

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (p.15) produkt jest zaklasyfikowany, jako niebezpieczny.

2.1. Klasyfikacja produktu: Xi; R37/38; R41

Karta Charakterystyki

Zgodnie z Rozporządzeniem MZ z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz. U. z 2007 r., Nr 215, poz. 1588).

Data wykonania: 15.04.2010 r.

Grupa Produktowa nr 3

2.2. Zagrożenia fizykochemiczne:

- produkt nie stwarza zagrożenia pożarowego

2.3. Zagrożenia dla zdrowia:

Produkt zawiera cement. Nie zawiera chromu (VI).

Zawartość chromu (VI) jest mniejsza niż 2 ppm (<2 ppm). Skuteczność związków redukujących w preparacie uzależniona jest od warunków magazynowania i przestrzegania daty przydatności do stosowania.

Produkt z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić oczy i skórę. W przypadku kontaktu ze skórą lub oczami natychmiast spłukać wodą.

- produkt jest drażniący
- produkt działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
- produkt stwarza ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
- zawarty w produkcie cement może powodować wystąpienie reakcji alergicznej
- dłuższy kontakt skóry z mieszanką cement/woda (zaprawa, beton itd.) prowadzi, wskutek alkaliczności, do odtłuszczenia skóry
- w celu zmniejszenia podrażnienia skóry zaleca się zastosowanie kremu ochronnego
- oznaczenie "podrażniający" nie dotyczy suchego proszku, lecz nabiera ważności w stanie wilgotnym lub przy wymieszaniu z wodą (reakcje alkaliczne)

2.4. Zagrożenia dla środowiska:

- produkt nie jest zaklasyfikowany, jako niebezpieczny dla środowiska
- unikać zrzutów do środowiska
- postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki

3. SKŁAD I INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Klasyfikację substancji zawartych w produkcie podano zgodnie z tabelą 3.2 załącznika VI do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 (rozporządzenie GHS) z uwzględnieniem 30 i 31 ATP do 67/548/EEC oraz na podstawie danych dostarczonych przez producenta.

Opis: Produkty przygotowane ze specjalnej, hydraulicznie utwardzalnej mieszanki środków wiążących i szczególnych dodatków uszlachetniających.

3.1. Składniki niebezpieczne:

>20%	Cement portlandzki (szary i biały)	Nr CAS: 65997-15-1	Nr WE: 266-043-4
	Nr indeksowy: brak		
	Substancja nie jest umieszczona w wykazie. Klasyfikację podał producent		
	Xi; R37/38; R41		

0% ÷ 3%	Wodorotlenek wapnia	Nr CAS: 1305-62-0	Nr WE: 215-137-3
	Nr indeksowy: brak		
	Substancja nie jest umieszczona w wykazie. Klasyfikację podał producent		
	Xi; R38; R41		

Znaczenie symboli i treść zwrotów R – patrz p. 16

4. PIERWSZA POMOC

4.1. Wskazania ogólne:

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala, pokazać opakowanie produktu, etykietę lub kartę charakterystyki.

4.2. Pierwsza pomoc przy narażeniu inhalacyjnym:

- w przypadku narażenia na pyły produktu osobę poszkodowaną przenieść do dobrze wentylowanego pomieszczenia
- osobę poszkodowaną umieścić w pozycji półleżącej, rozluźnić ubranie
- w przypadku wystąpienia trudności w oddychaniu podać tlen

Karta Charakterystyki

Zgodnie z Rozporządzeniem MZ z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz. U. z 2007 r., Nr 215, poz. 1588).

Data wykonania: 15.04.2010 r.

Grupa Produktowa nr 3

- zwrócić się o pomoc lekarską

4.3. Pierwsza pomoc przy skażeniu oczu:

- skażone oczy płukać, przy otwartych powiekach, ciągłym strumieniem bieżącej wody przez 10 ÷ 15 minut; unikać silnego strumienia wody, który może stworzyć ryzyko uszkodzenia rogówki
- nie używać żadnych płynów do przemywania oczu ani żadnych maści przed konsultacją medyczną
- w przypadku, gdy osoba poszkodowana nosi szkła kontaktowe zdjąć je
- zwrócić się o pomoc lekarską

4.4. Pierwsza pomoc przy skażeniu skóry:

- zdjąć zabrudzone ubranie
- zanieczyszczoną skórę przemyć dużą ilością wody z mydłem
- w przypadku wystąpienia niepokojących objawów zwrócić się o pomoc lekarską

4.5. Pierwsza pomoc przy przyjęciu doustnym:

- u osoby poszkodowanej nie powodować wymiotów
- wypłukać usta dużą ilością wody
- osobie nieprzytomnej nie podawać nic do ust
- konieczna pomoc lekarska

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Zagrożenia pożarowe:

- produkt nie stwarza zagrożenia pożarowego

5.2. Polecane środki gaśnicze:

- odpowiednie do palących się w otoczeniu materiałów

5.3. Nie polecane środki gaśnicze:

- brak

5.4. Zagrożenia specjalne:

Uwaga: nie dopuszczać do przedostania się wody do wnętrza opakowań.

- produkt z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić oczy i skórę
- pojemniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości, a jeżeli to możliwe usunąć je z obszaru zagrożenia

5.5. Zalecenia ogólne:

- zaalarmować o pożarze
- z obszaru zagrożenia usunąć wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji gaśniczej
- w razie potrzeby zarządzić ewakuację
- unikać wdychania dymu
- usunąć wszystkie źródła zapłonu
- stosować odzież i sprzęt ochronny
- chronić układ oddechowy
- chłodzić wodą pojemniki narażone na kontakt z ogniem
- nie dopuścić do przedostania się wód gaśniczych do kanalizacji

5.6. Niebezpieczne produkty spalania:

- brak

5.7. Środki ochrony osobistej:

- niezależny aparat do oddychania i odzież ochronna

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Zalecenia ogólne:

- w przypadku uwolnienia dużych ilości zawiadomić o awarii odpowiednie służby
- w przypadku uwolnienia dużych ilości usunąć z obszaru zagrożenia osoby nie biorące udziału w

Grupa Produktowa nr 3

- likwidowaniu awarii
- unikać tworzenia się pyłów produktu-pylenia się

6.2. Środki ochrony osobistej:

- podczas usuwania dużych ilości założyć półmaskę z filtrem przeciwpyłowym FFP1
- podczas usuwania nie wdychać pyłów produktu
- unikać kontaktu z uwalniającym się produktem
- stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne
- używać dobrze dopasowanych i przylegających okularów ochronnych z ochroną boczną lub odpowiedniej maski ochronnej

6.3. Zalecenia szczegółowe:

- produkt z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić oczy i skórę

6.4. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

- zlikwidować wysyp (zamknąć wysyp, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu zastępczym)
- zabezpieczyć studzienki ściekowe
- nie dopuścić, aby produkt przedostał się do systemu wodnego lub odwadniającego
- jeśli produkt przedostał się do systemu wodnego, odwadniającego, skażył grunt lub roślinność należy zawiadomić odpowiednie służby

6.5. Metody oczyszczania:

- małe ilości uwolnionego produktu zmieść i zebrać do zamykanego, właściwie oznakowanego pojemnika
- większe ilości uwolnionego produktu zebrać za pomocą odkurzacza przemysłowego i zebrać do zamykanego, właściwie oznakowanego pojemnika
- zebrany produkt zawrócić do produkcji

7. POSTĘPOWANIE Z PRODUKTEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

7.1. Obchodzenie się z produktem:

- produkt z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić oczy i skórę
- podczas pracy z produktem unikać tworzenia się pyłów-pylenia się
- podczas pracy z produktem należy zapewnić skuteczną wymianę powietrza (wentylacja ogólna pomieszczenia i miejscowa wywiewna); nie dopuszczać do powstania stężeń pyłów produktu w powietrzu przekraczających wartości normatywów higienicznych
- nie wdychać pyłów produktu, unikać bezpośredniego kontaktu produktu ze skórą i oczami; stosować odpowiednie środki ochrony osobistej
- zapewnić łatwy dostęp do środków gaśniczych i sprzętu niezbędnego podczas usuwania wycieku substancji
- postępować zgodnie z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy z substancjami chemicznymi; ściśle przestrzegać opracowanych procedur postępowania; podczas pracy z produktem należy stosować ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 11 z 2005r. poz. 86); przestrzegać zaleceń zawartych w instrukcji dostarczonej przez producenta
- nie wolno spożywać posiłków, pić oraz palić tytoniu podczas pracy z produktem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych; należy myć ręce przed przerwami i po zakończeniu pracy, jeśli to potrzebne zastosować krem do rąk
- nie dopuścić do zanieczyszczenia oczu, skóry i odzieży
- pracować w wentylowanych pomieszczeniach

7.2. Magazynowanie:

- produkt magazynować w chłodnych, suchych i dobrze wentylowanych pomieszczeniach
- chronić przed wilgocią
- produkt przechowywać w szczelnie zamkniętych opakowaniach
- pojemniki wcześniej otwierane przechowywać pionowo, aby uniemożliwić wysyp produktu
- nie przechowywać w pobliżu środków spożywczych

Karta Charakterystyki

Zgodnie z Rozporządzeniem MZ z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz. U. z 2007 r., Nr 215, poz. 1588).

Data wykonania: 15.04.2010 r.

Grupa Produktowa nr 3

- nie przechowywać z materiałami wymienionymi w punkcie 10 karty

7.3. Specyficzne zastosowania

- produkt stosowany jest, jako składnik zapraw murarskich

7.4. Wymagania lokalowe:

- chłodne, suche i dobrze wentylowane

7.5. Opakowania:

- ze względów bezpieczeństwa produkt najlepiej przechowywać w oryginalnych opakowaniach
- przechowywać w szczelnie zamkniętych i właściwie oznakowanych opakowaniach
- zabezpieczyć opakowania przed mechanicznym uszkodzeniem

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Wartości graniczne narażenia

Wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. (Dz. U. Nr 217 poz. 1833) ze zmianami (Dz. U. Nr 212 poz. 1769 z 2005r.; Dz. U. Nr 161 poz. 1141, 1142 z 2007 r.; Dz. U. Nr 105 poz. 873 z 2009):

Pyły cementów portlandzkiego i hutniczego:

pył całkowity:	NDS: 6 mg/m ³	
pył respirabilny:	NDS: 2 mg/m ³	
Cement portlandzki:	NDS: 5 mg/m ³	NDSCh: 2 mg/m ³
Wodorotlenek wapnia:	NDS: 2 mg/m ³	NDSCh: nie ustalono

Dopuszczalne stężenia w materiale biologicznym (DSB):

- produkt nie zawiera składników, dla których ustalono dopuszczalne stężenia w materiale biologicznym

8.2. Kontrola narażenia

Badania lekarskie pracowników oraz badania i pomiary czynników szkodliwych dokonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

8.2.1. Kontrola narażenia w miejscu pracy

Zalecane procedury monitoringu:

- PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.
- PN-89/Z-04008/07. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.
- PN-91/Z-0430/05 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Oznaczanie pyłu całkowitego na stanowiskach pracy metodą filtracyjno-wagową.
- PN-91/Z-0430/06 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Oznaczanie pyłu respirabilnego na stanowiskach pracy metodą filtracyjno-wagową.
- Podstawy i Metody Oceny Środowiska Pracy 1997, z. 17 Wodorotlenek wapnia

8.2.2. Kontrola narażenia środowiska

Środki ostrożności:

- wskazane stanowisko do płukania oczu
- przechowywać i stosować w pomieszczeniu wentylowanym

Środki ochrony osobistej:

- po pracy myć dokładnie całe ciało
- skażoną odzież i obuwie wyprać przed ponownym użyciem

8.3. Zalecenia higieniczne:

Unikać bezpośredniego kontaktu produktu ze skórą i oczami oraz wdychania pyłów produktu; produkt stosować w pomieszczeniach przy sprawnie działającej wentylacji, jeżeli jest to niezbędne stosować środki ochrony dróg oddechowych; natychmiast zdjęć zabrudzone produktem ubranie i umyć zanieczyszczoną skórę wodą z mydłem; nie wolno spożywać posiłków, pić napojów oraz palić tytoniu podczas pracy z produktem z wyjątkiem miejsc do

Grupa Produktowa nr 3

Data wykonania: 15.04.2010 r.

tego przeznaczonych, należy dokładnie umyć ręce przed przerwami w pracy oraz po zakończeniu pracy z produktem, jeżeli jest to potrzebne stosować krem do rąk.

Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika, na podstawie katalogu „Środki ochrony indywidualnej” wydawanego przez Centralny Instytut Ochrony Pracy.

W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

8.4. Środki ochrony osobistej, zapewniające właściwą ochronę:

ręce:	używać pokrytych nitylem bawełnianych rękawic ochronnych ze znakiem CE. Ponieważ czas perforacji zależy jest od wielu czynników, np. częstotliwości kontaktu i temperatury, grubość rękawic należy odpowiednio dobrać. Odkryte miejsca chronić kremem ochronnym. Nie należy stosować rękawic ze skóry oraz tkanin
skóra:	ubranie robocze
drogi oddechowe:	w przypadku nieodpowiedniej wentylacji zakładać półmaski z filtrem przeciwpyłowym FFP1
oczu:	gogle ochronne lub maska osłaniająca twarz

Uwaga! Zalecany sprzęt ochronny podlega obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999 r. w sprawie wykazu wyrobów wyprodukowanych w Polsce, a także wyrobów importowanych do Polski po raz pierwszy, mogących stwarzać zagrożenie albo służących ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia lub środowiska, podlegających obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem, oraz wyrobów podlegających obowiązkowi wystawienia przez producenta deklaracji zgodności.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE**9.1. Informacje ogólne**

postać, wygląd,:	ciało stałe w postaci proszku
kolor:	zgodny z umieszczonym na etykiecie
zapach:	charakterystyczny

9.2. Ważne informacje dotyczące zdrowia, bezpieczeństwa i środowiska

pH:	11 ÷ 13,5
temperatura wrzenia:	nie dotyczy
temperatura topnienia:	>1000°C
temperatura palenia się:	nie dotyczy
temperatura zapłonu:	nie dotyczy
temperatura samozapłonu:	nie dotyczy
palność:	nie dotyczy
właściwości wybuchowe:	nie stwarza zagrożenia
granice niebezpieczeństwa wybuchu:	
- dolna:	-
- górna:	-
właściwości utleniające:	nie posiada
prężność pary:	nie oznaczono
gęstość nasypowa:	200 ÷ 1400 kg/m ³
gęstość par:	nie oznaczono
rozpuszczalność:	
- w wodzie:	<50 g/dm ³
- w rozpuszczalnikach organicznych:	nie rozpuszcza się
współczynnik podziału n-oktanol/woda:	-

9.3. Inne informacje

lepkość:	nie oznaczono
----------	---------------

Grupa Produktowa nr 3

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Stabilność:

- stabilny w normalnych warunkach stosowania i magazynowania

10.2. Warunki, których należy unikać:

- wilgoć-produkt jest wrażliwy na wodę

10.3. Czynniki, których należy unikać:

- woda-produkt reaguje z wodą, po czym utwardza się

10.4. Niebezpieczne produkty spalania/rozpadu:

- brak

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Zagrożenia dla zdrowia:

- produkt jest drażniący
- produkt działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
- produkt stwarza ryzyko poważnego uszkodzenia oczu
- zawarty w produkcie cement może powodować wystąpienie reakcji alergicznej
- dłuższy kontakt skóry z mieszanką cement/woda (zaprawa, beton itd.) prowadzi, wskutek alkaliczności, do odtłuszczenia skóry
- w celu zmniejszenia podrażnienia skóry zaleca się zastosowanie kremu ochronnego
- oznaczenie "podrażniający" nie dotyczy suchego proszku, lecz nabiera ważności w stanie wilgotnym lub przy wymieszaniu z wodą (reakcje alkaliczne)

11.2. Dawki i stężenia toksyczne:

Wodorotlenek wapnia:

LD50 (szczur, doustnie): 7340 mg/kg

LD50 (mysz, doustnie): 7300 mg/kg

11.3. Skutki narażenia ostrego u ludzi (dla produktu):

11.3.1. Inhalacja:

Pyły produktu działają drażniąco na błony śluzowe układu oddechowego - wywołują kaszel, uczucie pieczenia w gardle i nosie.

11.3.2. Kontakt ze skórą:

Działa drażniąco na skórę. Produkt z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić skórę. W przypadku kontaktu ze skórą natychmiast spłukać wodą.

11.3.3. Kontakt z oczami:

Pyły produktu stwarzają ryzyko poważnego uszkodzenia oczu. Powodują silne podrażnienie błon śluzowych oczu objawiające się zaczerwienieniem i łzawieniem. Produkt z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić oczy. W przypadku kontaktu z oczami natychmiast spłukać wodą.

11.3.4. Spożycie:

Powoduje podrażnienie błon śluzowych układu pokarmowego, bóle brzucha, nudności, wymioty, biegunkę oraz objawy związane z układowym działaniem substancji.

11.3.5. Skutki narażenia przewlekłego:

- kontakt ze skórą może spowodować uczulenie, ponadto częsty kontakt może być przyczyną odtłuszczenia i stanów zapalnych skóry

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Zagrożenia dla środowiska:

- produkt nie jest zaklasyfikowany, jako niebezpieczny dla środowiska
- unikać zrzutów do środowiska
- postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki

12.2. Działanie ekotoksyczne:

- w wodzie produkt ulega absorpcji na osadach dennych
- brak danych

12.3. Mobilność:

- brak danych

12.4. Trwałość i zdolność do rozkładu:

- brak danych

12.5. Zdolność do biokumulacji:

- brak danych

12.6. Wyniki oceny właściwości PBT:

- brak danych

12.7. Inne szkodliwe skutki działania:

- zawartość chemicznie związanego chloru: nie zawiera
- zawartość chemicznie związanych lub skompleksowanych jonów metali ciężkich: nie zawiera

Postępować zgodnie z przepisami. Nie dopuszczać do przenikania do środowiska naturalnego. Produkt prawidłowo stosowany nie stanowi zagrożenia dla środowiska. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych lub gleby. Nie wprowadzać do kanalizacji. Nie wolno usuwać produktu do kanałów ściekowych lub cieków wodnych.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Postępowanie z odpadowym produktem:

Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych, gruntowych i gleby.

Małe ilości (u konsumenta) traktować jak odpady z gospodarstwa domowego.

Dużych ilości odpadowego produktu nie usuwać do kanalizacji. Likwidować w uprawnionych zakładach uzdatniania/unieszkodliwiania odpadów, zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz p. 15).

Rodzaj odpadu: Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03

Kod odpadu: 17 09 04

13.2. Postępowanie z odpadowym opakowaniem:

Rodzaj odpadu: Opakowania wielomateriałowe

Kod odpadów: 15 01 05

Opakowania po produkcji traktować jak odpady z gospodarstwa domowego. Odzysk, recykling lub likwidację odpadów opakowaniowych powstających w obszarze działalności zawodowej przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz p.15).

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

14.1. Transport drogowy:

Produkt nie stwarza zagrożenia w świetle przepisów o transporcie drogowym.

14.2. Uwagi dotyczące transportu:

- najcięższe opakowania powinny być umieszczone najniżej a najlżejsze najwyżej
- trzymać z dala od materiałów niebezpiecznych
- trzymać z dala od materiałów ciekłych, stwarzających zagrożenie

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Klasyfikację i oznakowanie produktu podano zgodnie z zasadami zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 oraz na podstawie danych dostarczonych przez producenta.

Produkt jest sklasyfikowany, jako niebezpieczny. Mają zastosowanie przepisy o etykietowaniu produktów niebezpiecznych.

15.1. Oznakowanie opakowań:

Produkt zawiera:

- Cement portlandzki

Znaki ostrzegawcze:

Xi Produkt drażniący

Zwroty zagrożenia:

R37/38 Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
R41 Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania:

S2 Chronić przed dziećmi
S22 Nie wdychać pyłu
S24/25 Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu
S26 Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza
S37/39 Nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy
S46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę

Inne napisy:

Zawiera cement. Z wilgocią tworzy związek o silnych właściwościach alkalicznych, dlatego należy chronić oczy i skórę. W przypadku kontaktu ze skórą dokładnie opłukać wodą. W przypadku kontaktu z oczami dokładnie opłukać wodą i skonsultować się z lekarzem.

15.2. Obowiązujące przepisy:

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (30.12.2006 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 396/1)
2. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (zwane rozporządzeniem GHS) (31.12.2008 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 353)
3. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. nr 11 poz. 84 z 2001r.) wraz z późniejszymi zmianami, w tym: Ustawą z dnia 9 stycznia 2009r. o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2009 nr 20 poz. 106)
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 628) wraz z Rozporządzeniami Ministra Środowiska (Dz.U. 2001 nr 152 poz. 1735)
5. Ustawa z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. 2001 nr 63 poz. 638)
6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 lipca 2006r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2006 nr 129 poz. 902)
7. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2002 nr 199 poz. 1671) z późniejszymi zmianami
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. 2003 nr 173 poz. 1679) ze zmianą z dnia 9 listopada 2004r. (Dz.U. 2004 nr 260 poz. 2595) z uwzględnieniem Dyrektywy Komisji 2006/8/WE z dnia 23 stycznia 2006r.
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. 2003 nr 171 poz. 1666) ze zmianami z 4 września 2007r. (Dz.U. 2007 nr 174 poz. 1222) i z 5 marca 2009r. (Dz.U. 2009 nr 43 poz. 353)
10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2002 nr 217 poz. 1833) ze zmianami (Dz.U. 2005 nr 212 poz. 1769; Dz.U. 2007 nr 161 poz. 1142 oraz Dz.U. 2009 nr 105 poz. 873)

Karta Charakterystyki

Zgodnie z Rozporządzeniem MZ z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie karty charakterystyki (Dz. U. z 2007 r., Nr 215, poz. 1588).

Grupa Produktowa nr 3

Data wykonania: 15.04.2010 r.

11. Oświadczenie rządowe z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U. 2009 nr 27 poz. 162)
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 nr 112 poz. 1206)
13. Obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650)
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom (Dz.U. 196 nr 114 poz. 545) z późniejszą zmianą (Dz.U. 2002 nr 127 poz. 1092)
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2005 nr 73 poz. 645) ze zmianą (Dz.U. 2007 nr 241 poz. 1772)
16. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. 1996 nr 69 poz. 332) z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2001 nr 37 poz. 451 i Dz.U. 2001 nr 128 poz.1405)
17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych pracach (Dz.U. 2004 nr 200 poz. 2047) z późniejszą zmianą (Dz.U. 2005 nr 136 poz. 1145)
18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. 2004 nr 168 poz. 1762) z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2005 nr 39 poz. 372, Dz.U. 2006 nr 127 poz. 887 i Dz.U. 200 nr 190 poz. 1163)
19. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179, poz.1485) ze zmianą (Dz.U. 2006 nr 120, poz. 826 oraz Rozporządzenie (WE) Nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie prekursorów narkotyków (Dz.Urz. WE L 047 z dnia 18.02.2005) i Rozporządzenia (WE) i Rady Nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi (Dz.Urz. WE L 22 z 26.01.2005., str. 1; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne z 2005r., t. 48, str. 1).

16. INNE INFORMACJE

Brzmienie zwrotów R wskazujących rodzaj zagrożenia wymienionych w punkcie 2 i 3:

Xi	Produkt drażniący
R37/38	Działa drażniąco na drogi oddechowe i skórę
R38	Działa drażniąco na skórę
R41	Ryzyko poważnego uszkodzenia oczu

Badania lekarskie pracowników oraz badania i pomiary czynników szkodliwych dokonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Powyższe informacje zostały opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczeń. Nie stanowią jednak gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej i nie mogą być podstawą do reklamacji. Produkt powinien być transportowany, magazynowany i stosowany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dobrą praktyką i higieną pracy.

Producent nie ponosi odpowiedzialności za straty wynikające bezpośrednio lub pośrednio ze stosowania powyższej interpretacji przepisów lub instrukcji.

Przedstawione informacje nie mogą mieć zastosowania dla mieszanin produktu z innymi substancjami. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu, nie są kontrolowane przez producenta, a zatem obowiązkiem użytkownika jest stworzenie stosownych warunków bezpiecznego obchodzenia się z produktem.

Układ karty został dostosowany do obowiązujących przepisów.

Zmiany w porównaniu z poprzednią wersją: pkt. 1

Karta została opracowana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy krajowe. Przy opracowywaniu karty bazowano na danych pochodzących od producenta (karta charakterystyki z dnia 29.06.2009) oraz na bieżącym stanie wiedzy i doświadczeń. Zastępuje wersję z dnia 3 sierpnia 2009 r.

Nr w rejestrze Biura d/s Substancji i Preparatów Chemicznych: Rej/4671/2006.